

عنوان مقاله:

بررسی موانع و راهکارهای ارتقای مشارکت سیاسی در قرآن

محل انتشار:

فصلنامه قرآن، فرهنگ و تمدن، دوره 4، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسنده:

علی آقاجانی - استادیار، گروه علوم سیاسی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

خلاصه مقاله:

مشارکت سیاسی از مسائل علم سیاست و بنیادهای مهم سلامت اجتماعی و سیاسی قلمداد می شود و امری سهل و ممتنع است که مانعی کلان یا خرد می تواند حرکتش را متوقف کند یا عاملی شتاب زا بر سرعتش بیفزاید. فرضیه مقاله در پاسخ بدین پرسش که «سخن قرآن درباره موانع مشارکت سیاسی و راهکارهای ارتقای آن چیست؟» این گزاره را مطرح می سازد که بر پایه مفروض، امکان ظرفیت سنجی مفاهیم سیاسی امروزی در قرآن مبتنی بر تفسیر موضوعی وجود دارد و با واکاوی دال و مدلول ها، می توان به طور عام و خاص دریافت که قرآن در این باره سخن دارد و آن را ذیل محورهای ذهنی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و برپایه قاعده جری و تطبیق و نیز الغای خصوصیت اصطیاد نمود. براین اساس، مهم ترین مانع ذهنی فرهنگی، بسط بی جهت و بی ضابطه قلمرو دین است که عرصه را بر مشارکت سیاسی فعال می بندد و راهکار اصلی ارتقا نیز، بسط اعتدالی و به دور از افراط و تفریط قلمرو دین است. اختلاف و نزاع غیرهنگارمند مهم ترین مانع اجتماعی است که فضای نامنتظم و فتنه گون ایجاد می کند و راهکار مهم اجتماعی نیز توجه به مکانیزم های رفع اختلاف مانند صلح توسط داوران مرضی الطرفین است. مهم ترین مانع سیاسی، استبداد است؛ به ویژه اگر با دین آمیخته شده باشد و مهم ترین راهکار، افزایش ظرفیت سیاسی و ترویج مداراست. مهم ترین مانع اقتصادی نیز تبعیض است که در مقابل عدالت اقتصادی و اجتماعی می تواند مهم ترین راهکار اقتصادی افزایش مشارکت سیاسی باشد.

کلمات کلیدی:

مشارکت سیاسی، موانع مشارکت سیاسی، راهکارهای ارتقای مشارکت سیاسی، تفسیر سیاسی موضوعی قرآن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1900528>

